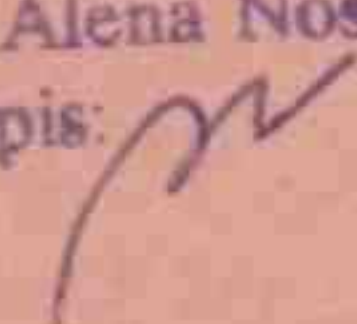

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV v Praze
ZRUŠEN STUPEŇ UTAJENÍ
Důvod: 490/2000-230/80
PhDr. Alena Nosková
Datum: 4.2.03 Podpis:

TAJNÉ

Výtisk číslo: 25

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

81

Č. j.: inf. 03224 81

Počet listů: 22

Počet výtisků: 27

Den vydání: 12. října 1989

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích k 11. říjnu 1989

**Operativní informace ze zpráv krajských (městských)
výborů strany k 11. říjnu 1989**

Pokračují výroční členské schůze ZO KSČ. Poznatky stranických orgánů potvrzují, že tato jednání probíhají nadále na rozdílné úrovni.

Odpovědná příprava se projevila na výsledcích VČS základní organizace Tatra Bělský Les (Severomoravský kraj). Výroční schůze měla pracovní charakter, zpráva výboru byla stručná, věcná a konkrétní. Všeestranně byly posouzeny otázky vlastní stranické práce, zejména při uplatňování vedoucí úlohy strany, dodržování leninských principů, v práci s hospodářským vedením, pracovními kolektivy a se společenskými organizacemi sdruženými v Národní frontě. Výsledkem aktivního přístupu členů ZO KSČ byla i podnětná diskuse. Volby výboru ZO KSČ a delegátů na obvodní a městskou konferenci proběhly tajným hlasováním. Na volební listině bylo 7 návrhů kandidátů pro pětičlenný výbor ZO KSČ. O zodpovědném přístupu členů základní organizace svědčí i to, že k předloženému návrhu na usnesení byla vznesena řada připomínek a doplňků. Návrhová komise jich značnou část akceptovala a v usnesení konkretizovala. V pracovní atmosféře se uskutečnily také výroční členské schůze základních organizací ČSAD Teplice (Severočeský kraj). Např. v 1. ZO KSČ byli přijati za kandidáty strany 2 dělníci a BSP údržby odpracovala 53 hodin na počest výroční členské schůze. Obdobný pracovní charakter měla VČS 1. ZO KSS s.p. Sigma Závadka, okres Banská Bystrica (Středoslovenský kraj) a řada dalších.

Jihomoravský KV KSČ v hodnocení dosud uskutečněných výročních členských schůzí uvádí, že zprávy přednesené na jednáních jsou většinou obsáhlé a nastolují množství problémů. Místo analýzy příčin nedostatků však spíše popisují činnost ZO KSČ v minulém období a přetrvávající nedostatky bez naznačení východisek. V Brně i v jiných okresech (např. Západočeského kraje) je pro zprávy příznačná malá kritičnost a adresnost. Řada zpráv v okrese Jihlava nepostihuje podstatné úkoly. Chybí shrnutí rozhodujících požadavků na komunisty v dalším období. Rozdílná je i kvalita přijímaných usnesení - ve většině případů jsou přijímány obsáhlé dokumenty, ve kterých se opakují již dříve přijaté úkoly.

V některých ZO KSČ se projevuje určitá nedisciplinovanost členů strany. Například v základní organizaci Pozemních staveb Litoměřice (Severočeský kraj) se jednání z 83 členů a kandidátů bez omluvy neúčastnilo 23. Ojediněle např. v ZO KSČ JZD Telč je příčinou pasivity komunistů, jak uvádí v informaci jihomoravský KV KSČ i nedůslednost výborů při vyvozování závěrů vůči komunistům, kteří neplní své základní povinnosti.

Přístupy ZO KSČ k přípravě výročních členských schůzí a zkušenosti z jejich průběhu jsou předmětem jednání porad s pracovníky stranických orgánů, seminářů předsedů a aktivistů, jednání předsednictev okresních a krajských výborů. Opatření směřují k větší důslednosti při prosazování a zabezpečování usnesení PÚV KSČ z 9.12.1988. Důraz je položen na vyšší účinnost práce delegovaného aktivu v ZO KSČ, zvýšení náročnosti při konzultacích ve výborech, na zabezpečení zpětné informovanosti o výsledcích VČS. Například předsednictvo jihomoravského KV KSČ dne 5.10.1989 vyslovovalo vedoucím tajemníkům OV KSČ nespokojenost za dosavadní průběh výročních členských schůzí a uložilo přijmout opatření k rozhodnějšímu přístupu v ovlivňování obsahové úrovně dalších výročních členských schůzí.

Na VČS ZO KSČ Ústav jazykové a odborné přípravy zahraničních studentů UK v Praze - studijní středisko Zahradky (Severočeský kraj) se výbor ZO KSČ obrátil o pomoc k delegovanému zástupci ÚV KSČ při řešení havarijního stavu sociálních zařízení a naprosto nevyhovujících učeben. Současný stav charakterizovali např. studenti z Palestiny tak, že jejich utečenecké tábory jsou lépe vybaveny než toto studijní středisko. Přes veškeré snahy vedení studijního střediska příslušné nadřízené orgány tuto situaci neřeší.
(k řešení výboru pro stranickou práci v ČSR)

Krajské a okresní výbory strany ve svých zprávách hodnotí dosažené výsledky plnění plánů v průmyslu. Určité snížení bylo zaznamenáno v Praze, kde se očekává, že nebudou úkoly měsíce září splněny ve všech sledovaných ukazatelích - upravených vlastních výkonech, výrobě zboží a hrubé výrobě. Plán je rozepsán nerovnoměrně a jeho větší část se koncentruje do posledního čtvrtletí roku. Problémy se soustřeďují do 12 podniků. Od počátku roku nebude plán zřejmě splněn ve sledovaných ukazatelích v podnicích Pražské energetické závody, Léčiva, ČKD Praha, Elektromont, Potrubí Praha, Avia Letňany, Tesla Hloubětín, Tesla Radiospoj a KOH-I-NOOR.

Podobné tendence jako v pražské průmyslové aglomeraci konstatují v Jihočeském kraji. Úkoly jsou v jednotlivých ukazatelích plněny, ale je zaznamenáno zpomalení dynamiky. Například výroba zboží je od počátku roku plněna na 101,8 %, ale v samotném září pouze na 99,8 %. Příprava zabezpečení úkolů roku 1990 pokračuje uzavíráním dodavatelsko odběratelských smluv, řešením věcných otázek hospodářského plánu. V této souvislosti trvá kritika nevyjasněnosti ekonomických pravidel pro příští rok, což znemožňuje důslednou přípravu plánu a jeho projednání v pracovních kolektivech. Přetrvává kritika zhoršených dodavatelsko odběratelských vztahů jak mezi jednotlivými podniky, tak mezi výrobními a obchodními. Například výrobní organizace nechtějí podepisovat hospodářské smlouvy na rok 1990 s obchodní organizací Nábytek a mají snahu prodávat vyrobené zboží přímo samy.

V Jihomoravském kraji je hodnoceno plnění kvantitativních a kvalitativních ukazatelů pozitivně. Současně však je konstatováno, že ve IV. čtvrtletí opět dojde k nahromadění hospodářských úkolů z hlediska jejich objemu v porovnání s uplynulým obdobím. Ačkoliv v prvních osmi měsících letošního roku došlo ke snížení platební neschopnosti podniků zhruba o 2 mld. Kčs, vývoj ukazuje, že se do konce

roku nesolventnost zvýší. Podobně je tomu s vývojem nákladů. Roste počet podniků překračujících materiální nákladovost.

Ve Středoslovenském kraji přetrvávají problémy v zabezpečení výroby materiálem a výrobními komponenty. Pro nedostatek jedné součástky dochází k tomu, že se výroba přerušuje a hledá náhradní práce pro stovky dělníků - například v Tesle Orava Nižná, okres Dolný Kubín, pro nedostatek skříněk k TV přijímači Color, v ZVT Banská Bystrica pro nedodávky cívek, monitorů, jističů apod. Platební neschopnost a nahrazování nedostatečného stavu dělníků brigádní pomocí technicko hospodářských pracovníků v některých dalších organizacích má negativní dopady na myšlení lidí. Rovněž jako neuspokojivá je hodnocena politická situace ve stavebních podnicích a závodech pro nedostatek cementu, cihel, řeziva, kyslíku, acetylenu apod. Na tíživou ekonomickou situaci stavebních podniků, zejména ústředně řízených upozorňují rovněž jihomoravský a západočeský KV KSČ. Nadále trvá úbytek pracovníků, kteří odcházejí pracovat do organizací, které jim nabízejí lepší podmínky. Například stav pracovníků dělnických profesí se u s. p. Pozemní stavby Karlovy Vary snížil o 143 a dalších 224 má podanou výpověď.

V Severočeském kraji došlo 22. září 1989 v době od 7.00 do 14.00 hod. k přerušení výroby ve slévárně s. p. ČKD Praha, závod Žandov u České Lípy. Práci zastavilo přibližně 100 zaměstnanců. Příčinou bylo nedostatečné vysvětlení podstaty nové mzdové úpravy a úpravy výkonnostních norem dělníků vedením závodu. Měly vstoupit v platnost od 1. 10. 1989. Po dodatečném vysvětlení ředitelem závodu bylo dohodnuto, že dělníci zameškanou směnu napracují v sobotu 7. 10. 1989, což se také stalo. OV KSČ přijal příslušná opatření a konečné uzavření případu provede na jednání POV KSČ.

V zemědělských podnicích pokračují podzimní práce. Vzhledem k jejich náročnosti jsou v mnohých podnicích zabezpečovány v prodloužených směnách, pracuje se o sobotách a nedělích. Započala cukrovarnická kampaň. Plynule probíhá sklizeň brambor, jejich kvalita je uspokojivá. Jihočeský KV KSČ v této souvislosti signalizuje problémy v odbytu bramborové sadby. Např. Semenářskému státnímu statku Oseva Pelhřimov zůstává 160 vagónů této sadby proto, že zemědělské podniky v důsledku nových ekonomických podmínek zvažují, zda sadbu za 300 - 400 Kčs za 100 kg nakoupí a nebo ji získají z vlastní sklizně. Obdobně je uvažováno i při nákupu osiv obilovin.

Z více zpráv krajských a okresních výborů strany je opakovaně požadováno dořešit MZVŽ ČSR zápůjčky obilovin ze státních fondů krmiv. Např. západočeský KV KSČ uvádí, že zemědělské podniky v okrese Karlovy Vary mají kryty potřeby v jaderných krmivech pouze na 5 měsíců příštího roku. Z tohoto kraje je upozorňováno, že pozornost stranických i svazových orgánů a organizací je zaměřena na přípravu okresních konferencí Svazu družstevníků. V této souvislosti je kritizováno, že řada připomínek vznesených před X. sjezdem JZD dosud nebyla vyřešena a dnes se opakují. Např. je poukazováno na vysoké ceny traktorů i na to, že nadále zaostává strojírenství za potřebami zemědělské velkovýroby.

V okrese Olomouc (Severomoravský kraj) je požadováno vyhodnotit nařízení vlády ČSR ze dne 24.11.1987 o prodeji zboží a poskytování jiných služeb občany na základě povolení národních výborů. Bylo zjištěno, že dochází k neúměrnému zvýhodnění těchto občanů, prakticky jejich činnost nelze kontrolovat. Jde konkrétně o naprostou nesrovnatelnost režijních nákladů, neboť občan má tyto pouze na drobné nářadí, organizace zabezpečuje přípravu stavby, materiál, bezpečnost práce apod. Do osobní spotřeby se dostávají minimálně z 90. % odpočty neexistujících režijních nákladů, které ve skutečnosti zvyšují hodinovou čistou mzdu z 24 na 32 Kčs. U těchto občanů neexistuje mzdová regulace, ani limity přesčasové práce. Jedná se o rozbor dvou konkrétních případů odchodu pracovníků ze stavebních skupin JZD.

Z tohoto okresu je upozorňováno na problémy v dodávkách potravinářských pšeníc a sladovnických ječmenů, které jsou zajišťovány na 50 % z plánovaného množství. Příčiny tohoto stavu jsou spatřovány v nedostatku skladovacích kapacit a z tohoto důvodu dochází i k znehodnocování potravinářského obilí apod. Dále jsou z centra přesouvány do okresu Olomouc dodávky obilí na základě zastaralé pasportizace skladů, z nichž již řada neexistuje. Také je poukazováno na rozdílné hodnocení kvality obilí ze strany ZZN a sladoven. I v tomto okrese je nadále kritizováno nedořešení krytí potřeby jaderných krmiv pro živočišnou výrobu.

OV KSS Velký Krtíš (Středoslovenský kraj) upozorňuje, že zemědělské podniky signalizují nezájem části řídicích vysokoškolsky vzdělaných pracovníků o plnění svých povinností v řízení, řešení problémů apod. Odvolávají se při tom na situaci v SSSR a MLR a vyjadřují obavy, zda k takovému vývoji nedojde i u nás. Nemají rovněž zájem vykonávat stranické funkce a pracovat ve společenských organizacích Národní fronty.

Jihomoravský KV KSČ upozorňuje na potíže, které se v současném období projevují v dodavatelskoodběratelských vztazích mezi JZD a Jihomoravskými státními lesy Brno. Příčinou je, že družstva nedodávají vytěžené dřevo z lesních porostů, které obhospodařují státním lesům, nýbrž dřevní hmotu využívají ke zpracování ve svých přidružených výroбах.

Jihočeský KV KSČ konstatuje, že v zemědělských podnicích je opět poukazováno na nedostatek ochranných chemických prostředků k ošetření ploch pro setí ozimů.

x x x

Stranické a státní orgány věnují pozornost zásobování vnitřního trhu ve IV. čtvrtletí zejména ve spojitosti s předvánočním obdobím. Situaci hodnotí jako nadále složitou. Například jihomoravský KV KSČ uvádí, že doposud se

nepodařilo upřesnit dodávky vánočního zboží u zájmových druhů potravin. Předpokládá se, že potravinářská komise při KNV dořeší jeho sortimentní skladbu v průběhu měsíce října. Středoslovenský krajský výbor strany upozorňuje na zhoršující se situaci u potravinářského a spotřebního zboží, která je nepříznivě ovlivňována přetrvávajícím skupováním některých druhů výrobků turisty z MLR, PLR a SSSR. V této souvislosti například pracující s. p. ZVT Banská Bystrica vyslovují obavy ze zabezpečování obchodní sítě v předvánočním období. Žádají prostřednictvím ÚV KSČ operativněji řešit nepříznivou situaci ve skupování nedostatkového zboží turisty, jak bylo uvedeno v signální informaci v uplynulém týdnu. V Západoslovenském a Východoslovenském kraji jsou vyslovovány názory, že podobná opatření vlády ČSSR jako k regulaci prodeje pohonných hmot zahraničním turistům by měla být přijata i u potravinářského a spotřebního zboží.

Jihočeský masný průmysl signalizuje vážné problémy se zajišťováním dodávek obalů - plechovek /chybí cca 1 mil. kusů/ od výrobce Strojbal, závod Znojmo /Jihomoravský kraj/ a závod Rozkoš /Jihočeský kraj/ z důvodu nedostatku plechu dodávaného z Východoslovenských železáren Košice.

Občané v Praze, Západočeském, Jihočeském a dalších krajích opětovně kritizují rozdíly v distribuci, vysoké ceny ovoce a zeleniny, které neodpovídají jejich kvalitě. Například občané okresu Karviná /Severomoravský kraj/ v této souvislosti poukazují na nepružnou organizátorskou práci nadřízených orgánů. Ve s. p. Zelenina a Fruta České Budějovice /Jihočeský kraj/ plnění úkolů státního plánu negativně ovlivňuje neplnění závazných smluv ze strany dodavatelů z PLR, MLR, BLR a neúroda některých druhů ovoce v ČSSR.

Na základě poznatků územních stranických orgánů zůstává složitá situace v zajišťování dodávek průmyslového a spotřebního zboží. Zástupci obchodních organizací na koordinační komisi odboru obchodu ONV Karlovy Vary /Západočeský kraj/ poukazovali, že výrobci odmítají potvrzovat smlouvy pro příští rok, případně jen za podmínky ponechání si rabatu. Například výrobní podniky ze Severočeského kraje nechtějí dovážet zboží do uvedeného okresu z důvodu úspor nákladů na přepravu. Obchodní dům Prior Ostrov z téhož kraje za měsíc září nesplnil maloobchodní obrat téměř o 250 000 Kčs z důvodu nevykrývání dodávek ze Svitů Gottwaldov a Rakoně Rakovník. V této souvislosti Krajská odborová rada v Plzni konstatuje, že nová ekonomická pravidla na jedné straně dávají větší samostatnost podnikům a na druhé nevytváří dostatečné záruky, aby výrobní podniky uspokojovaly potřeby vnitřního trhu. Obdobný přístup byl zaznamenán rovněž v některých výrobních organizacích v Jihomoravském kraji. Pro poslední čtvrtletí tohoto roku se nepodařilo uzavřít dodávky pro prodejny Drobné zboží, Domácí potřeby a Obuv. KV KSČ k řešení této situace uskutečnil konzultace s předsedy stranických výborů a s řediteli podniků.

Někteří občané například Jihočeského kraje kritizují omezování "nerentabilní" výroby levnějších druhů zboží. Neustále dochází ke zvyšování cen pod rouškou inovací, přičemž se vytrácejí běžné druhy zboží, které jsou nahrazovány novými bez vyšších užitných vlastností. Jako příklad uvádějí lyžařskou obuv, jejíž dřívější cena byla 1 000 Kčs, nyní 1 450 Kčs, došlo také ke zrušení výroby levných propisovaček atd.

Nadále trvá disproporce mezi nabídkou a poptávkou u textilního zboží, dámské a dětské konfekce, výrobků z bavlny, textilní galanterie, bytového textilu a obuvi. V krajích se nedaří zajistit potřebné dodávky automatických

praček, šicích strojů, mrazniček, kombinovaných a plynových sporáků, akumulčních kamen, plynových kotlů, jízdních kol, nábytku, namáčecích prostředků, kosmetických výrobků apod.

Názorovou hladinu občanů nepříznivě ovlivňuje přetrvávající nedostatek stavebního materiálu. Občané v Západočeském kraji poukazují, že neřešení problémů u stavebního materiálu odrazuje mladé lidi od individuální bytové výstavby. Komunisté zemědělsko-potravinářského komplexu v Jihočeském kraji při projednávání úkolů plánu na rok 1990 upozorňovali, že od výrobců nemají potvrzené objednávky na cement, zdící materiál, prefabrikáty a hutní výrobky. V Západoslovenském kraji z uvedeného důvodu je vážně ohroženo splnění úkolů bytové výstavby a prací v rámci akce "Z".

V Praze, Jihočeském, Západočeském a Severočeském kraji byly mezi občany zaznamenány fámy o údajně připravovaném zvýšení maloobchodních cen, jako například u potravin, mléka, mléčných výrobků, nájemného atd. Mezi pracovníky uranového průmyslu v okrese Liberec /Severočeský kraj/ se hovoří o údajném zdražení elektrické energie, dřeva a stavebních hmot od 1. 1. 1990. Podle jejich názoru ke zvýšení cen potravin má dojít po XVIII. sjezdu KSČ.

x x x

V Praze postupně doznívají ohlasy na srpnové události. Zásah bezpečnostních složek je hodnocen jako nutný a odpovídající situaci. Většina lidí, jak uvádí MěV KSČ, nesouhlasí s pokusy o vyvolání neklidu. Ojediněle se vyskytují názory, že s představiteli opozičních skupin by měla být vedena diskuse. Trvají výhrady k nízké úrovni propagandistického působení proti činnosti protisocialistických sil ve sdělovacích prostředcích.

Staří komunisté z Plzně (Západočeský kraj) se pozastavují nad tím, jak je možné, že v Rudém právu, orgánu ÚV KSČ, jsou připomínána životní jubilea představitelů Charty '77 (Společenská kronika, Haló sobota 7.10.), i když pod cizím jménem. Uveřejnění fotografie V. Havla vyvolalo mezi komunisty značné roztrpčení. Upozornila na to rovněž řada dalších krajských a okresních výborů strany.

Ze ZO KSČ Východočeského, ale i z Jihočeského kraje a dalších míst zaznívá kritika na působení umělců - signatářů a propagátorů pamfletu "Několik vět". Např. 9.9.1989 Vladimír Merta, Jan Nedvěd, Karel Plíhal, skupina Spirituál kvintet a další vystupovali na přehlídce folkových zpěváků ve Svojšicích, okres Pardubice. Konferenciér Václav Souček z Hradce Králové dával údajně za příklad přítomným divákům "hrdinné občanské postoje našich umělců". Také na folkovém festivalu organizovaném OV SSM v Hradci Králové dne 16.9.1989 vystupovali signatáři výzvy "Několik vět". Místopředseda MěV KSČ Borohrádek, okres Rychnov nad Kněžnou, informoval dopisem OV KSČ o průběhu koncertu, na němž vystupoval 11.9. v Borohrádku zpěvák Pavel Dobeš. Uvádí se v něm, že koncert byl sjednán přes Krajské kulturní středisko Hradec Králové. Dobeš uspořádal politický mítink s protisocialistickým zaměřením, zesměšňoval Internacionálu, Únor '48 nazval chybným krokem. Veřejně se přihlásil k tomu, že podepsal "Několik vět". Předsednictva OV KSČ ve Východočeském kraji upozorňují na kritiku komunistů ze ZO KSČ, že opatření k omezení působení umělců - signatářů "Několik vět" není dodržováno ani v Čs. rozhlase a televizi. Na mnoha jednáních členů strany zaznívá obecná kritika negativního výchovného vlivu Čs. televize. V různých pořadech se vyskytuje oslovení "paní, pane", umělci vystupují se symboly církví (kříži) atd.

S negativním ohlasem mezi členy a ve veřejnosti se setkalo rozhodnutí o zvýšení cen novin a časopisů. Zásadní nesouhlas

s novou cenou Rudého práva zazněl například na poradě předsedů podnikových a celozávodních výborů KSČ v okrese Most (Severočeský kraj). Podle hodnocení KV KSČ byl vyvolán neznalostí hospodaření s finančními prostředky strany.

Předsednictvo jihomorávského KV KSČ rozhodlo na svém zasedání 5.10.1989 upozornit ÚV KSČ, že v důsledku zvýšení cen periodického tisku od 1.1.1990 dojde s největší pravděpodobností ke značnému snížení počtu předplatitelů stranického tisku. Pokles odběru novin a časopisů se očekává rovněž v Jihočeském i dalších krajích. Ve Východočeském kraji považuje část členů KSČ zvýšení cen deníků o 100 % za neúměrné. S nesouhlasem se setkala i ohlášená úprava cen časopisů pro děti. Je označována za rozpor slov a činů při vytváření podmínek pro výchovu mladé generace. Občané poukazují na to, že zdůvodnění zvýšení cen novin dalo návod dalším podnikům, jak řešit nerentabilní výrobu.

Ve Středoslovenském kraji je kritizováno připravené zvýšení ceny Pravdy a dalších novin s tím, že postihne zejména důchodce a pracující s nízkými příjmy. Mnozí se ptají, zda je potřebné vydávat Nové slovo a další časopisy v současném rozsahu, který neodpovídá zájmu čtenářů. Jsou názory, že omezením počtu vydávaných periodik, o něž je nízký zájem, by se ušetřilo množství papíru a vynaložených prostředků, které by se pak mohly přesunout ve prospěch deníku Pravda. Občané Středoslovenského kraje současně požadují zlepšení technické úrovně tiskovin, ale i obsahu zveřejňovaných informací. Komunisté se domnívají, že zvýšení cen se i v tomto kraji odrazí v nižším odběru a využití stranického tisku. Dávají to do protikladu s rozšiřováním vydávání náboženského tisku (Katolické noviny, Evangelický posel). Nejen, že se zvyšují náklady těchto periodik, ale duchovní je často dávají věřícím zdarma. Celozávodní výbor KSS ZVT Banská Bystrica doporučuje ke snížení nákladů na stranický tisk omezit rozsah kulturních a sportovních rubrik (jsou k tomu určena zvláštní periodika) a zrušit vydávání nedělní Pravdy.

Z mezinárodních událostí je nadále středem zájmu komunistů i bezpartijních současný vývoj v PLR, MLR a postup přestavby v SSSR. V Jihomoravském i dalších krajích jsou např. tendence ve vývoji společenské přestavby a demokratizace v těchto státech posuzovány skepticky. Např. na členské schůzi ZO KSČ Uničov - Střelice (Severomoravský kraj) zazněl názor : "Není nám jasno, které jsou přednosti socialismu před kapitalismem. Přestavbu bereme, protože nám nic jiného nezbývá, věřímě tomu, co se nám dává k věření. Proč jsme nechali padnout socialismus v Polsku a Maďarsku, které v roce 1968 u nás socialismus podržely ?"

V Praze je kriticky posuzován postup maďarských orgánů při spolupráci se socialistickými zeměmi. Odsuzováno je nadále pozastavení prací na vodním díle Gabčíkovo - Nagymaros a umožnění emigrace občanům NDR přes Rakousko. Pracující v k.p. Palivový kombinát A. Zápotockého Ústí nad Labem očekávají, jak uvádí v informaci severočeský KV KSČ, že vývoj v MLR, kde "byla MSDS nekrvavou cestou zatlačena na ulici" a kde je postupně eliminována vedoucí úloha strany v ministerstvu vnitra a armádě, bude mít vliv na zvýšení aktivity protisocialistických sil v ČSSR.

V Praze, ale i v dalších místech, byla věnována v posledním období značná pozornost občanů situaci vzniklé na velvyslanectví NSR a v jeho okolí v souvislosti se snahou občanů NDR o emigraci. Požadováno bylo zajištění pořádku v okolí velvyslanectví a odstranění opuštěných vozidel, které bránily běžnému provozu. Jsou dotazy, jaké jsou příčiny vysoké emigrace z NDR. V okrese Sokolov (Severočeský kraj) se veřejnost zajímá o to, kdo nahradí náklady vzniklé v souvislosti s vycestováním občanů NDR na Západ. V okrese Prešov (Východoslovenský kraj) je tato emigrace všeobecně chápána jako důkaz neúspěšnosti politiky socialistických států.

Jednotlivá upozornění

Dne 2.10.1989 v dopoledních hodinách odmítli někteří řidiči osobní dopravy závodu ČSAD Lučenec (Středoslovenský kraj) nastoupit na pravidelné linky pro nejasnost v uplatňování vyhlášky 71/80 Sb, která má být v platnosti u ČSAD Banská Bystrica od 1.10. t.r. Byly vynechány 4 spoje v Lučenci a 13 spojů ve Filakově. U některých spojů došlo ke zpoždění. Situace byla okamžitě řešena za účasti zástupců podniku, národních výborů i stranických orgánů. Doprava byla plně obnovena 2.10. ve 12.00 hodin.

Jihomoravský KV KSČ informuje, že brněnská organizace "Kostnické jednoty"- spolku českých evangelíků připravuje na dny 28. prosince 1989 - 2. ledna 1990 zájezd věřící mládeže na setkání do Vratislavi v PLR. Hlavní akcí má být setkání se členy mezicírkevní komunity v Taisé (Francie). Spolek zakoupil na tuto akci celý vlak, počítá s jeho obsazením i katolickými věřícími, mezi nimiž agituje v brněnských kolektivech. Účastníci setkání mají být v PLR ubytováni v rodinách a na farních úřadech.

Přípravu odvolacího řízení v trestní věci Stanislava Devátého u krajského soudu v Brně - provázela zvýšená aktivita nelegálních struktur. V Gottwaldově se v několika výtiscích objevila nelegální tiskovina nazvaná "Stanislav Devátý a jeho závěrečné slovo". Autoři (Hradílek, Němcová, Vondra) v ní označují stíhání Devátého pro trestný čin pobuřování za nesprávné a nemravné. Jeho odsouzení považují za výsměch čs. právu a cynické porušení základní zásady trestního práva. Napadají tvrzení obžaloby, která jsou údajně v příkrém rozporu s důkazy. Závěrem autoři vyzývají k solidaritě se Stanislavem Devátým s úsilím i zápasem o lidská práva a demokratickou společnost.

V Brně-městě a v některých okresech Jihomoravského kraje nadále docházejí na různé adresy dotazníky tzv. Nezávislé skupiny pro výzkum veřejného mínění. Mají zjevně protisocialistický charakter, jsou tendenční, dezorientují občany.

Na aktivu předsedů ZO KSČ v JZD a na vesnicích v okrese Olomouc (Severomoravský kraj) bylo kritizováno vystupování předsedy ÚV ČSTV při otevření sportovního areálu u Základní školy ve Velkém Újezdě. Areál pouze oficiálně otevřel, nenašel si čas na diskusi s funkcionáři a občany, kteří se na akci podíleli.

Staří členové strany v ZO KSČ Okresní ústav sociálních služeb Teplice (Severočeský kraj) upozorňují na nedostatek ve směrnici pro placení poplatků za pobyt v Domovech důchodců. Možnost neplacení za první tři měsíce pobytu je spekulativně zneužívána jak důchodci, tak jejich příbuznými. Doporučují, aby se poplatek platil ode dne nástupu do Domova.

(k řešení sociálně ekonomickému oddělení ÚV KSČ)

Členové ZO KSČ Elektrárna Ledvice (Severočeský kraj) kritizovali článek v časopisu Květy č. 31/89 "Ekologie na talíři", který neobjektivně informoval o elektrárně Ledvice. Šéfredaktorovi Květů zaslali dopis se stanoviskem ZO KSČ. Žádají, aby v budoucnu byla před zveřejněním článků ověřována objektivnost informací.

Odbor školství ONV Olomouc (Severomoravský kraj) obdržel kopii tzv. Otevřeného dopisu Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČSR k otázkám sexuální výchovy, který zaslali Emanuel a Jitka Matyášovi z Přerova, Miroslav a Olga Tělupilovi z Olomouce a Radovan a Marcela Řezníčkovi z Hněvotína. K dopisu je připojeno cca 90 podpisů občanů z obcí Těšetice, Ústín-Vojnice, Rataje, Luběnice. Autoři dopisu protestují proti "zefektivnění sexuální výchovy mládeže" v základních školách promítáním filmů s touto tematikou zakoupených v západních státech. Jak se údajně vyjádřil PhDr. Jan Podešva na školení lektorů výchovy k manželství a rodičovství na podzim roku 1988 v Brně, mají filmy ukázat dětem "vše, co souvisí v kladném i záporném smyslu s erotikou". Bližší informace o obsahu filmů není možno získat. Uvedení občané mimo jiné v dopisu uplatňují přednostní právo rodičů na mravní výchovu svých dětí. Požadují,

aby ministerstvo zakázalo hromadné promítání všech filmů se sexuální tematikou na základních a středních školách bez předchozího informování rodičů a jejich souhlasu. Některé z nich prý nejsou výchovné, ale pouze zdravotně instruktážní i pornografické a se zhoubnými vlivem na morální vývoj mládeže.

Komunisté v Elektrárně Tisová (Západočeský kraj) s podivem posuzovali článek redaktora Vondráčka v Mladém světě, v němž je zpochybňována potřeba klidné práce, což je v rozporu s Provoláním PÚV KSČ k 41. výročí Vítězného února. Podobně si počínal již uvedený redaktor na okresní konferenci SSM v Sokolově. Jeho články vedou k zamyšlení: "Má strana vůbec ještě vliv na náš tisk, proč šéfredaktorka Mladého světa dostala Řád práce a kdo jí ho navrhl"?

Poznatky orgánů bezpečnosti v Západočeském kraji ukazují na rostoucí aktivitu nelegálních struktur, která je patrna z otevřenosti a agresivity v jejich vystupování. Dokumentuje to vedle neskryvaného informování vysílače rádio Svobodná Evropa v Západočeském kraji i nárůst případů rozšiřování letáků, nápisů a anonymních dopisů. Pisatelé v nich útočí proti ÚV KSČ, politice strany, vedení státu a spojení se SSSR (MěV KSČ Plzeň, OV KSČ Cheb, Sokolov). Znovu se objevují anonymní telefonáty s klamným upozorněním na uložené časované nálože (Most, Karlovy Vary, Plzeň). Komunisté závodu Hutě a Turbinové haly ZES k.p. Škoda Plzeň upozorňují, že určitá část pracovníků stále otevřeněji kritizuje vedení KSČ a státu za špatný stav ekonomiky, téměř nulové tempo přeměn národního hospodářství a za snahu nepřipouštět diskusi o problémech. Začínají se zde šířit i požadavky navazovat dialog s opozicí, na propuštění politických vězňů a uplatnění demokratických forem po vzoru MLR a PLR.

Spotřebitelé v Olomouci (Severomoravský kraj) požadují, aby centrální orgány účinnými opatřeními zamezily překupnickému prodeji osobních automobilů. V Olomouci již 14 dní, ve dne i v noci, stály fronty na pořadí u Mototechny.

Byla mezi nimi řada rodinných příslušníků i cikánů, kteří před několika měsíci rovněž vystáli pořadí na záznamy a za spekulativní cenu vyšší až o 10 000 Kčs automobil dále prodávají. Ve Východočeském kraji jsou centrální orgány obviňovány z neschopnosti problém osobních automobilů řešit. Je doporučováno přijímání průběžných záznamů s vinkulací na plnou cenu v případě, že výroba nebude schopna uspokojovat poptávku. Tímto způsobem by se zamezilo několikaenním frontám, organizování tzv. samospráv, zneužívání této situace k finančnímu obohacení a ke skrytým útokům vůči režimu. Dosavadní způsob prodeje Favoritů (záznamy) byl kritizován i v Jihočeském kraji.

(k řešení oddělení stranické práce v průmyslu, dopravě, stavebnictví a obchodě a Výboru pro stranickou práci v ČSR)

Rada NV města Prahy na svých posledních jednáních věnovala pozornost mimo jiné zabezpečení kvality vody ve vodním zdroji Želivka. Prováděné kontroly prokázaly, že vlivem zemědělské a dalších činností v okresech a krajích, ze kterých vodní toky napájejí nádrž na Želivce, dochází k pravidelnému zhoršování kvality vody. Pokud tento trend nebude zastaven, hrozí nebezpečí, že nebude možno z tohoto zdroje zajistit pitnou vodu pro Prahu. V tomto smyslu zaslal primátor hl.m. Prahy dopis příslušným ministrům vlád.

Dne 19.9.1989 obdržely všechny sekretariáty OV ČSS v Severočeském kraji kromě okresů Litoměřice, Teplice a sekretariátu KV ČSS Ústí nad Labem po jednom výtisku časopisu Demokracie č. 1 ze září 1989, který byl vydán obvodním výborem ČSS Praha I. Na dvaceti stránkách textu obsahuje mimo jiné návrhy a připomínky vycházející z členské základny uvedené obvodní organizace ČSS k nově připravované ústavě ČSSR. Mezi nimi je například požadavek na změnu názvu ČSSR na Československou republiku, vypustění pasáže o komunismu jako cíle budování naší společnosti, zrušení článku o vedoucím postavení dělnické třídy, vedoucí úloze KSČ atd. V kraji jsou realizována opatření k zamezení rozšiřování uvedeného dopisu mezi členskou základnou ČSS.

Celozávodní výbor KSS Závodů těžkého strojírenství Bratislava požaduje informaci členské základny, jak se hospodaří na ústředním výboru KSČ s prostředky získanými z členských příspěvků.

(k řešení oddělení hospodářské správy ÚV KSČ)

ZO KSS při OOR v Topolčanech (Západoslovenský kraj) zaujala stanovisko k tomu, aby se zabránilo vstupu takových zahraničních občanů do naší republiky, kteří se pod rouškou turistiky setkávají se zástupci nelegálních struktur a narušují plynulý průběh přestavby. Konkrétně jmenují členy polské solidarity Bujaka, Michnika, Janasova a další.

V okrese Prostějov (Jihomoravský kraj) se stále více ze stránek Svobodného slova sledují záležitosti spojené s ochranou a tvorbou životního prostředí, které jsou předmětem zájmu Čs. strany socialistické. Ta se angažuje i v ožiování masarykovských tradic. Například v Seloutkách se objevil ve vývěsní skříňce ČSS text kritizující odstranění Masarykovy sochy v této obci a požadující jménem obyvatel vesnice její obnovení. Záležitost projednal OV NF v Prostějově s tajemníkem uvedené strany a obsah skříňky byl vyměněn.

Okresní výbor KSS Trnava (Západoslovenský kraj) obdržel nelegální materiál, který byl odeslán z pošty Drisice s následujícím textem v češtině: "K Provolání PÚV KSČ. Móda do nekonečna zdvihat ruce se asi zakořenila na věčnost. Stojí to čas, papír a člověk se blýskne a má klid. Ti nahoře se nadouvají štěstím. Kolik se narozdávalo rudých praporů a fabriky chátraly. Géniové nahoře - řídili - měli se dobře a nyní velkomyslně vracejí - vládu do rukou lidí - když je všechno ve srabu". Pamflet formátu A 4 je napsán červenou a modrou fixkou a nápis K Provolání PÚV KSČ je vystřižen z Rudého práva.

Dne 10.10. byly v okrese Tábor (Jihočeský kraj) zachyceny dva dopisy. Dopis chartisty Roubala adresovaný do prodejen, kde byla zaměstnána aktivistka NMS Panova, která byla za svoji protisocialistickou činnost nedávno odsouzena k šesti měsícům

nepodmíněně a k peněžité pokutě. V dopise je obhajována. Další anonymní dopis je adresován vedoucím představitelům ÚV KSČ a státu, hrubě vyzývá k občanské neposlušnosti, nerespektování klidu a pořádku. Byl doručen na adresu MěV KSČ Tábor. Oběma dopisy se zabývá bezpečnost.

ZO KSČ č. 1 Kaplice (Západočeský kraj) upozorňuje na některé názory mezi občany, kteří hovoří o tom, že z funkcí odejdou členové celého dosavadního předsednictva ÚV KSČ včetně s. Jakeše a budou nahrazeni mladými lidmi, kteří prosadí kurs podobný PLR a MLR. Za nepříznivý stav v těchto zemích a v některých oblastech SSSR je v těchto názorech viněn s. Gorbačov proto, že prosazuje demokratizaci společnosti.

Dne 11.10.1989 obdrželi předseda městského národního výboru a vedoucí tajemník OV KSČ Chomutov (Severočeský kraj) kopie dopisu, který byl zaslán redakci Nástup. Kruh chomutovských aktivistů "Hnutí za občanskou svobodu" v něm žádá o přejmenování náměstí Klementa Gottwalda v Chomutově, respektive o navrácení původního názvu - náměstí T.G. Masaryka - u příležitosti 71. výročí vzniku ČSR. Odůvodňují to skutečností, že přes některé nesmělé kroky (například uvolnění díla T.G. Masaryka pro veřejné knihovny) zůstává osobnost prvního čsl. presidenta stále nedoceněna. Dále tím, že "odstraněním jména Klementa Gottwalda z názvu náměstí by byl učiněn jeden z prvních kroků ke konečnému rozchodu s dogmaty a mýty stalinismu, jehož organickou součástí a představitelem Klement Gottwald bezpochyby byl". Současně navrhuje, aby s jejich podnětem byla seznámena různými formami co nejširší veřejnost, čímž by se jí poskytla možnost vyjádření. Podepsáni jsou Zdeněk Kulík, Jindřich Tomášek a Luboš Zamazal z Chomutova. Informaci o svém podnětu zaslali rovněž Východoevropské informační agentuře a prozatimnímu koordináčnímu výboru hnutí za občanskou svobodu.

Výroční členské schůze základních organizací KSČ v roce 1989
Stav k11...říjnu..... 1989

Tabulka č. 1

K r a j	Základní organizace KSČ			Členové základní organizace			Přítomno registrova- ných členů	Diskutují- cích celkem	% disku- tujících	Účast zástupců vyšších orgánů		
	Celkový počet	V nichž by- la výroční schůze	%	V organ., v nichž se schůze ko- nala	Přítomní na schůzi	%				OV	KV	ÚV
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ČSSR - úhrnem	45 222	11 327	25,0	345 396	292 830	84,8	23 103	77 186	24,4	16 894	1 371	418
ČSR - celkem	32 384	7 106	21,9	221 245	182 238	82,4	15 604	49 546	25,0	9 844	888	227
SSR - celkem	12 838	4 221	32,9	124 151	110 592	89,1	7 499	27 640	23,4	7 050	483	191
Praha - město	3 134	338	10,8	13 767	11 196	81,3	167	2 355	21,0	418	39	53
Středočeský	4 289	802	18,7	24 537	19 792	80,7	1 799	5 154	23,9	1 174	122	40
Jihočeský	2 532	546	21,6	12 335	10 203	82,7	833	3 410	30,9	770	71	15
Západočeský	3 062	650	21,2	18 488	15 125	81,8	1 697	4 737	28,1	882	112	13
Severočeský	3 645	636	17,4	18 024	14 958	82,9	265	4 397	29,2	859	98	18
Východočeský	4 481	1 300	29,0	33 197	28 124	84,7	2 071	9 852	35,0	1 922	174	27
Jihomoravský	6 417	1 297	20,2	42 918	34 884	81,3	4 045	8 479	21,8	1 912	117	27
Severomoravský	4 824	1 537	31,9	57 979	47 956	82,7	4 727	11 162	27,1	1 907	155	34
Bratislava - město	1 209	217	17,9	8 345	7 180	86,0	12	1 597	22,2	238	33	49
Západoslovenský	3 561	993	27,9	32 475	27 965	86,1	1 195	6 559	22,5	1 698	130	36
Středoslovenský	4 023	1 301	32,3	35 668	31 784	89,1	4 878	8 434	23,0	2 373	121	48
Východoslovenský	4 045	1 710	42,3	47 663	43 663	91,6	1 414	11 050	24,5	2 741	199	58

Přehled o konání veřejných schůzí strany k11...října...1989

Tabulka č. 2

	Z O K S Č			Ú č a s t		počet dis- kutujících celkem	zástupci vyšších stranických orgánů		
	Celkový počet	konalo veřejné schůze	%	celkem	z toho členů a kand. KSČ		ÚV	KV	OV
ČSSR úhrnem	45 222	275	0,6	28 043	7 256	1 709	1	7	196
ČSR celkem	32 384	112	0,3	10 507	3 368	776	—	2	88
SSR celkem	12 838	163	1,3	17 536	3 888	933	1	5	108
Praha - město	3 134	13	0,4	749	352	86	—	—	13
Středočeský	4 289	59	1,4	6 373	2 111	436	—	—	41
Jihočeský	2 532	2	0,1	78	22	15	—	—	2
Západočeský	3 062	13	0,4	753	226	80	—	2	3
Severočeský	3 645	—	—	—	—	—	—	—	—
Východočeský	4 481	—	—	—	—	—	—	—	—
Jihomoravský	6 417	25	0,4	2 554	657	159	—	—	29
Severomoravský	4 824	—	—	—	—	—	—	—	—
Bratislava - město	1 209	—	—	—	—	—	—	—	—
Západoslovenský	3 561	61	1,7	7 857	1 812	271	—	4	34
Středoslovenský	4 023	—	—	—	—	—	—	—	—
Východoslovenský	4 045	102	2,5	9 679	2 076	662	1	1	74

Bez údajů HPS ČSLA a HV MV

PŘEHLED O ZPŮSOBU VOLEB VÝBORŮ A PŘEDSEDŮ ZO KSČ - stav k 11. 10. 1989

Tabulka č. 3

K R A J	Z O K S Č				T A J N Ě V O L B Y								
	Celkový počet	Počet VČS	%	Z toho ZO nad 15 členů	V ý b o r ů Z O K S Č			P ř e d s e d ů Z O K S Č					
					Počet ZO nad 15 členů	Rozdíl /sl. 4 - - 5/	% z počtu ZO nad 15 členů	Počet ZO	% z cel. počtu VČS	V kolika případech z více kan.	%	V kolika příp. ne- byl zvolen vůbec	%
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ČSSR - úhrnem	45 222	11 327	25,0	7 262	6 637	625	91,4	4 631	40,9	1 892	16,7	75	0,7
ČSR - celkem	32 384	7 106	21,9	4 587	4 027	560	87,8	2 576	36,3	1 140	16,0	38	0,5
SSR - celkem	12 838	4 221	32,9	2 675	2 610	65	97,6	2 055	48,7	752	17,8	37	0,9
Praha - město	3 134	338	10,8	248	248	--	100	208	61,5	95	28,1	6	1,8
Středočeský	4 289	802	18,7	518	457	61	88,2	298	37,2	142	17,7	3	0,1
Jihočeský	2 532	546	21,6	266	257	9	96,6	153	28,0	62	11,4	1	0,2
Západočeský	3 062	650	21,2	376	367	9	97,6	206	31,7	62	9,5	4	0,6
Severočeský	3 645	636	17,4	421	420	1	99,8	417	65,6	168	26,4	3	0,5
Východočeský	4 481	1 300	29,0	761	715	46	93,9	555	42,6	186	14,3	5	0,4
Jihomoravský	6 417	1 297	20,2	887	696	191	78,5	269	20,7	253	19,5	3	0,2
Severomoravský	4 824	1 537	31,9	1 110	867	243	92,8	470	42,3	172	15,5	13	0,1
Bratislava - město	1 209	217	17,9	160	159	1	99,4	101	46,5	63	29,0	2	0,9
Západoslovenský	3 561	993	27,9	693	685	8	98,8	604	60,8	223	22,5	6	0,6
Středoslovenský	4 023	1 301	32,3	759	743	16	97,9	388	29,8	244	18,7	9	0,7
Východoslovenský	4 045	1 710	42,3	1 063	1 023	40	96,2	962	56,2	222	13,0	20	1,2

Bez údajů HPS ČSLA a HV MV